

Temel İlkeler

Türkiye sınırları içinde yaratılmış, yaratılan ve yaratılacak kültür yapıtlarını korumak, desteklemek, tanıtmak, gelişmelerine önyak olmak devletin bir önceliğidir. Bu önceliğin yerel ve uluslararası boyutlarda siyasal ve ekonomik sonuçları vardır.

Kültür yapıtlarına erişim bir

Kültür yapıtlarına erişim bir vatandaşlık hakkıdır.

vatandaşlık hakkıdır. Bunu sağlamak devletin asli görevlerinden biridir – tıpkı güvenlik, sağlık, eğitim, barınma, temel gıda, adalet erişimi gibi. Bunların hepsi, bireysel ve toplumsal hayatı tartışmasız daha iyi kılar;

devletin asli görevleri arasında olmalarının nedeni budur.

Türk kültürünün dünya kültürlerine entegre olması ve kültürler arası etkileşimin

artırılması

yalnızca

ulusal

düzeyde

bir sorum-

luluk

olmakla kalmaz, Türkiye'nin uluslararası

konumunu ve çıkarlarını da destekler.

Kültür Bakanlığı ve Turizm Bakanlığı ayrılmalıdır.

Kültür ürünü sektörlerinin gereksinimleri, bu

iki temel ilkeye hizmet edecek, en azından

onlarla çelişmeyecek şekilde karşılanmalı,

etkinlikleri buna göre düzenlenmelidir.

Kültür Bakanlığı ve Turizm Bakanlığı

ayrılmalıdır. Ortak çalışmalar için bir

komisyon kurulmalıdır.

Öncelikli Politikalar

Uluslararası Platform İçin Yapılacaklar

Anadolu, Türkiye'den büyüktür. Tarih öncesi çağlardan günümüze kadar bu topraklarda yaratılmış kültür yapıtlarının ortaya çıkarılması, korunması, yurtiçinde ve dışında tanıtılması, bilimsel ve sanatsal çalışmalara konu

edilmesi ve sektörel ürünlere kaynaklık

Anadolu Türkiye'den büyüktür.

etmesi için üniversitelerin, yerel yönetimlerin, bakanlıkların, yurtdışı temsilciliklerinin ve sivil toplum örgütlerinin eşgüdümlü çalışması gereklidir.

Arkeoloji bölümleri yeniden açılmalı ve ödenek verilmeli, başlatılmış ve durdurulmuş kazılar sürdürül-meli, yeni kazılar başlatıl-malı, bun-ların tanıtımı ve ziyaretçiye açılması sağlanmalıdır.

Hıristiyanlığın hac merkezleri bir rota halinde düzenlenmelidir.

Hıristiyanlığın hac merkezleri bir rota halinde düzenlenmeli ve uluslararası platformda tanıtılmalı, paralel turizm yapılanması gerçekleştirilmelidir.

Uygarlıkların sürekliliği vurgulanmalı. Tarihöncesinden Hititlere, Urartulardan Yunan kentlerine, Bizans'tan Selçuklu'ya, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan yeni bir tarih anlatısı geliştirilmeli, devamlılıklar, dönüşümler vurgulanmalı, bunun için

uluslararası yayınlar, sergiler, müzeler yapılmalıdır.

Anadolu müziği üzerinde çalışılmalı ve çağdaş yorumlarla yayınlanmalıdır. Tarihsel müzikler çağdaş yorumlarla eşleştirilmeli,

beste ve enstrüman araştırmaları ilerletilmeli, burada da süreklilikler vurgu-

lanmalıdır. Antik Yunan müziğinin Türk müziğindeki izleri, Ermeni ve Kürt müziklerinin gelişimi ve yaygınlaşması incelenmeli, ürünleri ortaya konmalıdır.

Sinema, video ve fotoğraf ürünlerinin uluslararası dolaşıma girmesini kolaylaştırıcı fonlar ve işbirlikleri oluşturulmalı, festival ve

Saygın uluslararası üniversitelerde Türkiye Araştırmaları kürsüleri kurulmalıdır.

sinema günleri benzeri organizasyonlara daha geniş katılım sağlanmalıdır.

Yunus Emre Enstitüleri baştan yapılandırılmalıdır.

Saygın uluslararası üniversitelerde Türkiye Araştırmaları kürsüleri kurulmalı, var olanlar desteklenmelidir.

Modern ve çağdaş Türk edebiyatının ve sanatının uluslararası dolaşıma girebilmesi için daha büyük destek fonları ayrılmalı, tanıtım için uluslararası ajanslarla çalışılmalı, TEDA ve Yunus Emre Enstitüleri baştan yapılandırılmalıdır.

Türkiye'nin kültür yapıtları ve ürünleri dünya kültürüne eklenmeli, bunun için uluslararası kültür enstitülerimiz çok daha iyi örgütlenmeli, çağdaşlaşmalı, Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesine ağırlık

verilmeli, yabancı ülkelerin kültür kurumlarıyla işbirlikleri desteklenmelidir. Bunun iki yönlü bir trafik olduğu Unutulmamalı, dünya sanatının da Türkiye’de dolaşıma daha iyi girebilmesi için sanat kurumları güçlendirilmelidir.

Tarım, bitki örtüsü ve hayvan toplulukları Anadolu kültürünün bir parçasıdır.

Tarım, bitki örtüsü ve hayvan toplulukları Anadolu kültürünün bir parçası olarak değerlendirilmeli ve sunulmalıdır. Yeme-içme kültürü de bu kapsamda ele alınmalıdır. Modern ve çağdaş kültürel üretimlerimiz arasında ikonik hale getirilmeyi hak edenler bulunmaktadır, örneğin Ahmet Hamdi Tanpınar’ın *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*. Bu romanı temel alan bir zaman/saat müzesi

kurulmalı, çarpıcı bir mimarisi ve etkileyici bir sunumu olmalıdır. Bu örnekler çoğaltılmalıdır.

Halk kütüphaneleri canlandırılmalı, yaygınlaştırılmalı, kullanımı artırılmalıdır.

Halk İçin Yapılacaklar

Çocukların zihinsel gelişimi için en kritik yaşlar olan okul öncesi çağından başlayarak okuma ve sanatsal faaliyetlerde bulunma, sanat yapıtlarına (müzik, sinema, tiyatro, arkeoloji, sanat tarihi, çağdaş sanat, gibi başlıklar

da dahil olmak üzere) erişme fırsatı herkese sağlanmalı, eğitim ve aile politikaları bu yönde geliştirilmelidir.

Halk kütüphaneleri
canlandırılmalıdır.

Merkezi ve yerel yönetimler, 18 yaşından küçük çocuklara ve 65 yaşını aşmış “kıdemli vatandaş”lara bu erişimi olabildiğince geniş bir

içerikle
ücretsiz
sağlamaya
çalışmalı;
18-65 yaş

Kültür aboneliği sistemi
yerleştirilmelidir.

arası vatandaşlar için makul ücretlerle kademelendirilecek bir “kültür aboneliği” sistemiyle erişim mümkün kılınmalıdır.

Halk kütüphaneleri e-kitap koleksiyonuna geçmeli ve abonelik sisteminin parçası olarak kitaplar cep telefonlarından okunmaya açılmalıdır.

“Kültür aboneliği” kapsamındaki yapıt, ürün ve hizmetlere erişim karşılığında yaratıcı ve üreticilere aktarılacak ödemeler için yıllık

fonlar (başlangıçta 8-10 milyar tl düzeyinde) oluşturulmalı, bu fonlar vergi ve bağış gelirleriyle desteklenmelidir. Ödemeler Spotify, Storytel ya da Netflix gibi abonelik esaslı içerik platformlarının ödeme sistemlerine benzer bir şekilde yapılmalıdır.

Merkezi ve yerel yönetimlerin bütün kültür yapıtlarını ve kültür ürünlerini sunamayacağı aşikar

olduğu için, daha kapsamlı bu erişimi mümkün

Kültür sektörünün üretimi kolaylaştırılmalıdır.

kılacak kültür sektörünün üretimi kolaylaştırılmalı, ancak her zaman yukarıda tanımlanan “vatandaşlık hakkı”nın korunacağı biçimde düzenlenmelidir.

Kültür ürünü yaratanların kalitesi, kültürün kalitesini belirler, tıpkı öğretmenlerin

kalitesinin eğitim kalitesini belirlediği gibi. Vatandaşların yaşamını iyileştirmek için kültür ne kadar önemliyse, yapıtları yaratanların kendilerinin yerel ve evrensel kültüre vakıf olmalarını sağlamak o kadar önemlidir.

Kültür ürünlerini nihai tüketicilere taşıyan bağımsız yapılar korunmalıdır.

Kültür ürünlerinin nitelikli bir biçimde üretilmesini sağlayan sektör çalışanlarının emeklerinin karşılığını alması, haklarının korunması, kişisel ve profesyonel gelişimlerinin sağlanması aynı nedenle önemlidir.

Kültür ürünlerini nihai tüketicilere taşıyan bağımsız yapıların (kitapçılar, küçük galeriler, yerel tiyatrolar, sinemalar, konser mekanları) ekonomik açıdan korunması sağlanmalıdır.

Türk yazarların ve sanatçıların yurtdışında varlık gösterebilmesi için çeviri, tanıtım ve yayın destek fonları oluşturulmalı, yurtdışındaki Türk kültür kurumlarının yıllık etkinlik programlarına dahil edilmeli, “residency” programları oluşturulmalı ve yabancı yazarların (ve sanatçıların) Türkiye’de, Türk yazarların (ve sanatçıların) yurtdışında 1-3 aylık sürelerle kalıp yapıtları üzerinde çalışmasına, bunu yaparken çevreyle etkileşim kurmasına olanak sağlamalıdır.

“Residency” programları oluşturulmalıdır.

Türkiye, deniz dinozoru fosilleri açısından zengin bir ülkedir çünkü dinozorların yaşadığı dönemde tamamen sular altında var olmuştur. Doğa tarihi kapsamında bu alanda daha geniş araştırmalar yapılmalı ve Doğa

Tarihi
Müzesi'nin
önemli
bölümle-
rinden biri
oluşturulmalıdır.

Doğa Tarihi Müzesi
kurulmalıdır.